AMTSBLATT des Kreises Miechów.

DZIENNIK URZĘDOWY Obwodu Miechowskiego.

Abonnementspreis vierteljährig 3 Kronen. | Prenumerata kwartalnie 3 korony.

Miechów, den 15 Juni 1915. **Nr. 6.** Miechów, dnia 15 czerwca 1915.

1.

Der k. u. k. Generalmajor **E. Freiherr von Diller** wurde mit der Leitung des k. u. k. Militär-Gouvernements Kielce betraut.

2.

Ausweisverfahren, Einführung von Identitätskarten.

Zum Zwecke der Durchführung des Ausweisverfahrens wird Folgendes anbefohlen:

1. Die Ausweispflicht hinsichtlich eines jeden Einwohners des Kreises Miechow hat eine allgemeine zu sein. Sowie früher jeder einen Pass besass, den er stets bei sich trug, soll jetzt jeder eine Identitätskarte besitzen.

Die Identitätskarten sind von den Gemeindevorstehern auszufüllen und dem Kreiskommandanten zur Bestätigung vorzulegen. (Amtssiegel und Unterschrift). Die Gemeindevorsteher und Gemeindeschreiber haften hiemit für die Richtigkeit der Angaben und werden im Falle von Unrichtigkeiten und Missbräuchen strenge bestraft werden. Die Identitätskarten gelten innerhalb des Bereiches des Militärgouvernements Kielce als Reisedokumente.

Die Bestimmungen für die Verkehrskontrolle an und östlich der Nida werden hiedurch nicht beeinflusst.

2. Pässe sind unbedingt erforderlich für Überschreitungen der Grenzen des Okkupationsgebietes.

3. Die Ausfuhr von Pferden, Vieh und Lebensmitteln aus dem Militärgouvernement Kielce in das österreichische Inland, in deutsches Verwaltungsgebiet und in den Raum östlich der Nida ist an die Bewilligung des Kreiskommandos gebunden und muss eigens bestätigt werden.

4. Der Warenverkehr innerhalb des im Punkt 3 angegebenen Bereiches des Militärgouvernements Kielce ist vollständig frei.

1.

C. i k. Generałmajor E. baron Diller został mianowany kierownikiem c. i k. Wojskowej Gubernii kieleckiej.

2.

Zaprowadzenie legitymacyi i kart tożsamości.

Celem zaprowadzenia przymusu legitymacyjnego, zarządzam, co następuje:

1. Obowiązek legitymacyjny dla każdego mieszkańca obwodu miechowskiego ma być ogólny.

Tak jak przedtem posiadał każdy paszport, który stale przy sobie nosił, tak teraz ma każdy posiadać kartę stwierdzającą tożsamość jego osoby.

Karty stwierdzające tożsamość osoby mają być przez przełożonych gminy wypełnione i przedłożone c. i k. Komendantowi obwodu do potwierdzenia (podpisu i wyciśnięcia pieczęci urzędowej).

Naczelnicy gmin i pisarze gminni odpowiadają za prawdziwość dat podanych w kartach tożsamości, a w razie niedokładności i nadużycia będą surowo karani.

Karty tożsamości służyć będą wewnątrz obrębu wojskowego gubernii kieleckiej jako dokumenta do podróży.

Kontrola ruchu nad Nidą i na wschód od Nidy nie doznaje przez to żadnej zmiany.

2. Kto przekracza granicę obszaru okupowanego musi bezwarunkowo posiadać paszport do podróży.

3. Wywóz koni, bydła i żywności z obrębu wojskowej gubernii kieleckiej do Austryi, do niemieckiego okręgu administracyjnego i do miejscowości położonych na wschód od Nidy jest zależny od uzyskania pisemnego zezwolenia c. i k. Komendy obwodowej.

4. Obrót towarowy wewnątrz obrębu wojskowej gubernii kieleckiej jest zupełnie wolny.

5. Der Verkehr von Deutschland in das Okkupationsgebiet ist an den Besitz eines mit einer Photographie versehenen mit dem Visum des Armeeoberkommandos (Etappenoberkommandos) oder des Kriegsministeriums versehenen Reisepasses gebunden, welcher ausdrücklich für die Reise ins Okkupationsgebiet ausgestellt sein muss.

6. Zum Zwecke der Ausfertigung der Identitätskarten erhalten daher die Gemeindevorstehungen den Befehl sofort den ziffermässigen Bedarf an Identitätskarten anher zu melden.

Hiezu wird bemerkt, dass für jede in der Gemeinde ansässige über 12 Jahre alte Person Identitätskarten auszustellen sind. Es muss daher die Zahl aller in der Gemeinde wohnhaften über 12 Jahre alten Personen dem Kreiskommando gemeldet werden.

7. Das Militärgouvernement Kielce besteht aus den Kreisen Dąbrowa, Olkusz, Miechów, Włoszczowa, Jędrzejów, Pinczów und Kielce.

5. Przyjazd z Niemiec do obszaru okupacyjnego jest zależny od posiadania paszportu do podróży zaopatrzonego fotografią oraz wizą Naczelnej Komendy armii (Naczelnej Komendy etapowej) lub wizą Ministerstwa wojny. W paszporcie takim musi być wyraźnie nadmienione, że jest wystawiony do podróży do obszaru okupowanego.

6. Celem wystawienia kart tożsamości, Naczelnicy gmin, mają podać **natychmiast** Komendzie obwodowej liczbę potrzebnych kart.

Ponieważ karty tożsamości mają być wystawione dla każdej zamieszkałej w gminie osoby liczącej 12 lat życia musi być zatem podaną c. i k. Komendzie obwodowej liczba wszystkich osób w gminie zamieszkałych, które mają ponad 12 lat życia.

7. Do wojskowej gubernii kieleckiej należą obwody: Dąbrowa, Olkusz, Miechów, Włoszczowa, Jędrzejów, Pińczów i Kielce.

3.

Boten Befehl.

Nichtbefolgung.

Die Gemeinden Gruszów, Igołomia, Kacice, Klimontów, Kowala, Pałecznica, Proszowice, Słomniki und Wawrzeńczyce haben entgegen der Amtsblatt-Anordnung Nr. 1 vom 1. April l. J. es unterlassen am Donnerstag den 27. Mai l. J. einen Boten zum Kreiskommando abzusenden. Wegen dieser Unterlassung wurde über diese Gemeinden eine Geldstrafe von je 10, über die Gemeinde Słomniki eine solche von 40 Rubeln, verhängt.

3.

Rozkaz wysyłania posłańców.

Niewykonanie.

Gminy Gruszów, Igołomia, Kacice, Klimontów, Kowala, Pałecznica, Proszowice, Słomniki i Wawrzeńczyce nie przysłały wbrew rozkazowi c. i k. Komendy obwodowej (dziennik urzędowy Nr. 1. z dnia 1. kwietnia b. r.) we czwartek dnia 27. maja b. r. posłańców do c. i k. Komendy obwodowej.

Za to zaniedbanie ukarała c. i k. Komenda obwodowa te gminy grzywną po 10 rubli, a gminę Słomniki grzywną 40 rubli.

4.

Bezahlung der beigestellten Wagen und Pferde bei Dienstreisen.

Bei Dienstreisen von Organen der Militärverwaltung wird in Hinkunft für die pflichtgemässe Beistellung von Wagen und Pferden durch Gemeinden oder Privatpersonen bei der Entlassung des Wagens (Pferdes) dem Beisteller eine Vergütung in barem ausbezahlt werden.

Das Ausmass der Vergütung wird in der Weise festgesetzt, dass für jede begonnene Stunde für ein zweispänniges Fuhrwerk 60 Heller, für ein einspänniges Fuhrwerk oder ein Reitpferd 50 Heller zu entrichten sind. Die Verwendungsdauer wird vom Augenblicke der Inanspruchnahme bis zur Entlassung berechnet. Wenn die Entlassung eines Fuhrwerkes nicht an seinem Standorte erfolgt, so wird die notwendige

4.

Wypłata należytości za dostawione wozy i konie do podróży urzędowych.

Za dostawione obowiązkowo przez gminy lub osoby prywatne wozy i konie dla organów zarządu wojskowego do celów podróży urzędowych będzie się płacić w przyszłości dostawcy podwody wynagrodzenie gotówką przy uwolnieniu wozu (konia).

Wymiar należytości za podwód został w ten sposób ustanowiony, że za każdą rozpoczętą godzinę ma się uiszczać za dwukonny pojazd 60 halerzy, ja jednokonny pojazd lub konia wierzchowego 50 halerzy.

Czas użycia oblicza się od chwili zajęcia aż do uwolnienia podwodu.

Jeżeli uwolnienie pojazdu nie następuje na jego stanowisku, to potrzebny czas jazdy do tego stanowiska wlicza się do czasu użycia.

Fahrzeit zu diesem Standorte in die Verwendungsdauer eingerechnet.

5.

Landwirtschaftliche Bedarfsartikel, Bezug.

Die Firmen Zdanowski & Schlesinger in Charznica, Dutkiewicz in Miechów und »Sklep spożywczo rolniczy« in Słomniki fungieren als Verkaufsfilialen für das landwirtschaftliche Syndikat Krakeu und können durch diese Firmen alle landwirtschaftlichen Bedarfsartikel, Kunstdünger etc. bezogen werden.

Requisitionsbefreiungen.

Von nun an wird Gesuchen um Requisitionsbefreiung von Vieh etz. nur mehr ganz ausnahmsweise stattgegeben werden. Es sind derzeit keine Requisitionen in Aussicht genommen. Wenn sich aber ein Bedarf ergibt, so wird die Aufbringung den Gemeinden selbst aufgetragen werden (siehe Amtsblatt Nr. 5) und ist es dann Sache des Wojt gerecht und unter Berücksichtung aller Umstände vorzugehen.

Den Anordnungen des Wojt muss bei strenger Strafe unbedingt Folge geleistet werden, doch kann gegen ein ungerechtes oder parteiisches Vorgehen nachträglich an das k. u. k. Kreiskommando Beschwerde erhoben werden.

Gesuche um Bezahlung von Schäden und Requisitionen.

Es werden dem Kreiskommando fortwährend Gesuche vorgelegt, in denen um Bezahlung für angeblich von den k. u. k. Truppen ohne Bezahlung oder ordnungsmässige Bescheinigung requiriertes Vieh, Getreide etc. gebeten wird. An Stelle der Bescheinigung werden in der Regel Protokolle oder Bestätigungen des Wójt, Sołtys u. dergl. als Beweismittel angeführt.

Während der Kriegsdauer werden alle derartigen Gesuche grundsätzlich abgewiesen und können diese Ansprüche erst nach Friedensschluss geltend gemacht werden.

Derartige Gesuche sind daher vollkommen nutzlos und werden in Hinkunft auch nicht mehr erledigt werden.

6.

Standesregister.

(Verordnung des Armeeoberkommandanten vom 23 April 1915).

Auf Grund der Mir kraft Allerhöchsten Oberbefehles übertragenen Befugnisse der obersten Zivil- und Militärgewalt finde Ich für die in österreisch-ungari-

5.

Sprowadzanie produktów dla potrzeb rolniczych.

Firmy Zdanowski & Schlesinger w Charznicy, Dutkiewicz w Miechowie i Sklep spożywczo-rolniczy w Słomnikach funkcyonują jako filie syndykatu rolniczego w Krakowie. Przez te firmy można pokrywać wszystkie potrzeby rolnicze, nawozy sztuczne i t. d.

Prośby o uwolnienie od rekwizycyi

będą tylko w wyjątkowych wypadkach uwzględniane.

Obecnie żadna rekwizycya nie jest zamierzoną. Jeżeli jednak okaże się potrzeba, otrzymają same gminy rozkaz dostarczenia potrzebnej ilości (Dziennik urzędowy Nr. 5), a wójtowie będą obowiązani przeprowadzić dostawę w sposób sprawiedliwy z uwzględnieniem wszystkich okoliczności. Rozkazy wójta mają być pod groźbą surowej kary ściśle przestrzegane; w razie niesprawiedliwego lub jednostronnego postępowania wójta można jednak wnieść później zażalenie do c. i k. Komendy obwodowej. Co jednak nie uwalnia dostawy.

Prośby o wynagrodzenia za szkody i rekwizycye.

Do c. i k. Komendy obwodowej wpływają wciąż prośby o zapłacenie zboża, bydła i t. d., rzekomo przez c. i k. armię bez zapłaty lub wydania odpowiedniego kwitu zarekwirowanych. W miejsce kwitów zostają przedłożone zwykle protokoły lub potwierdzenia wójta, sołtysa lub inne tego rodzaju dokumenty.

Podczas wojny zostają takie prośby z reguły odrzucone; żądania te można dopiero po ukończeniu wojny przedłożyć.

Prośby te są wobec tego zupełnie bezskuteczne i w przyszłości pozostaną bez załatwienia.

6.

Rejestra stanu.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 23 kwietnia 1915 r.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski,

scher Militärverwaltung stehenden Gebiete Polens (Okkupationsgebiet) anzuordnen, wie folgt:

§ 1.

Matrikenführung.

Die Führung der Standesregister (Matriken) ist Aufgabe der k. u. k. Militärverwaltung und erfolgt unter der Leitung und Aufsicht des Kreiskommandos.

§ 2.

Matrikenfälle.

Gegenstand der Eintragung in die Standesregister sind: die Geburten, Eheschliessungen und Sterbefälle.

§ 3.

Zuständiger Matrikenführer.

Die Führung der Matrik obliegt für Angehörige der römisch-katholischen Kirche dem zuständigen Seelsorger, in allen anderen Fällen dem Vorsteher jener Gemeinde, in der sich der Matrikenfall ereignet hat.

Der Kreiskommandant kann durch eine im Amtsblatte verlautbarte Verfügung die zuständigen Seelsorger einer anderen gesetzlich anerkannten Religionsgesellschaft mit der Führung der Standesregister für die Angehörigen dieser Religionsgesellschaft betrauen.

§ 4.

Matrikenbücher.

Die Standesregister werden nach dem als Beilage A angeschlossenen Formulare geführt. Geburts-, Ehe- und Sterbematriken werden in abgesonderte Bände mit fortlaufender Seitenzahl zusammengefasst.

Die Matriken werden in polnischer Sprache geführt.

§ 5.

Anzeigepflicht.

Jeder Matrikenfall ist dem zuständigen Matrikenführer (§ 3) binnen acht Tagen anzuzeigen.

Die Anzeige muss alle zur Ausfüllung der Rubriken des vorgeschriebenen Formulares (§ 4) notwendigen Angaben enthalten.

Der Anzeige von einem Sterbefalle ist der Totenbeschauschein anzuschliessen.

podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Prowadzenie metryk.

Prowadzenie rejestrów stanu (metryk) jest rzeczą c. i k. Zarządu wojskowego i stoi pod kierownictwem i nadzorem Komendy obwodowej.

§ 2.

Przedmioty wpisu do metryk.

Przedmiotem wpisu do rejestrów stanu są wypadki urodzin, zawarte małżeństwa i wypadki śmierci.

§ 3.

Właściwy prowadzący metryki.

Prowadzenie metryk dla przynależnych do kościoła rzymsko-katolickiego jest rzeczą właściwego duszpasterza, we wszystkich innych wypadkach naczelnika tej gminy, w której się zdarzył wypadek podlegający wpisowi do metryki. Komendant obwodu może powierzyć właściwemu duszpasterzowi innego prawnie uznanego stowarzyszenia religijnego prowadzenie rejestrów stanu dla przynależnych do tego stowarzyszenia religijnego.

Zarządzenie takie będzie ogłoszone w dzienniku urzędowym.

§ 4.

Księgi metrykalne.

Rejestry stanu prowadzi się według wzoru podanego w załączniku A. Dla metryk urodzin, małżeństw i zmarłych przeznaczyć należy oddzielne tomy o stronicach zaopatrzonych bieżącemi liczbami. Metryki będą prowadzone w języku polskim.

§ 5.

Obowiązek zgłoszenia.

Każdy wypadek, podlegający wpisowi do metryk, ma być w ciągu ośmiu dni zgłoszony u właściwego prowadzącego metryki (§ 3.).

Zgłoszenie winno zawierać wszystkie szczegóły potrzebne do wypełnienia rubryk przepisanego formularza (§ 4.).

Do zgłoszenia wypadku śmierci należy dołączyć poświadczenie oględzin zwłok.

§ 6.

Anzeigepflichtige Personen.

Die Geburtsanzeige obliegt dem ehelichen Vater. Ist der Vater nicht anwesend oder ausser stande, die Anzeige zu machen, oder ist das Kind unehelich, so ist die Anzeige vom Geburtshelfer oder der Hebamme, in deren Ermanglung von demjenigen zu erstatten, in dessen Wohnung oder in dessen Hause das Kind geboren wurde. Tritt keiner dieser Fälle ein, so ist die Mutter verpflichtet, die Anzeige zu veranlassen.

Die Eheschliessung hat der Ehegatte, bei seiner Verhinderung die Ehegattin und, wenn auch sie verhindert ist, der Vater, dann die Mutter des Gatten, schliesslich der Vater, dann die Mutter der Gattin anzuzeigen.

Die Todesanzeige hat der nächste Angehörige und, wenn dies unmöglich ist, derjenige zu erstatten, in dessen Wohnung oder in dessen Hause der Sterbefall eingetreten ist.

§ 7.

Änderung und Berichtigung der Standesregister.

Wenn infolge später eingetretener Tatsachen — wie durch Legitimierungen, Ehescheidungen oder dergleichen — der Inhalt der Matrik den tatsächlichen Verhältnissen nicht mehr entspricht, hat der zuständige Matrikenführer die Matrik in der Weise zu ergänzen, dass die ursprüngliche Eintragung ersichtlich bleibt. Die urkundlichen Nachweise für die eingetretene Änderung der Standesverhältnisse sind der Matrik anzuschliessen.

Berichtigungen der Standesregister wegen Unrichtigkeit der ursprünglichen Eintragung dürfen nur auf Anordnung des Kreiskommandos vorgenommen werden.

Andere Änderungen sind verboten.

Die Seelsorger und Gemeindevorsteher haben die rechtzeitige Erstattung der Anzeigen (§§ 5 und 6) sowie den Eintritt der im ersten Absatze bezeichneten Tatsachen zu überwachen und nach Erfordernis die Eintragung oder Ergänzung von Amtswegen vorzunehmen oder — wenn sie nicht selbst zuständige Matrikenführer sind — beim zuständigen Matrikenführer zu veranlassen.

§ 8.

Matrikenauszüge.

Auszüge aus dem Standesregister müssen nach dem als Beilage B angeschlossenen Formulare ausgefertigt werden. Die Eintragungen in die Auszüge müssen nach Form und Inhalt mit den Eintragungen im Standesregister übereinstimmen; sie sind vom zustän-

§ 6.

Osoby obowiązane do zgłoszenia.

Obowiązek zgłoszenia wypadku urodzin ciąży na ślubnym ojcu. Jeżeli ojciec jest nieobecny, lub nie może dokonać zgłoszenia, albo jeśli chodzi o dziecko nieślubne, winien dokonać zgłoszenia akuszer lub położna, a gdyby i tych nie było, ta osoba, w której mieszkaniu, lub w której domu dziecko się urodziło. Jeżeli nie zachodzi żaden z tych wypadków, obowiązana jest matka spowodować zgłoszenie.

Zawarcie małżeństwa winien zgłosić małżonek, w razie przeszkody z jego strony małżonka, wreszcie jeżeli i ona nie może dopełnić tego obowiązku, ojciec, następnie matka małżonka, wreszcie ojciec, a następnie matka małżonki.

O wypadku śmierci winien donieść najbliższy krewny, a jeżeli to nie jest możliwe, ten, w którego mieszkaniu, lub w którego domu zaszedł wypadek śmierci.

§ 7.

Zmiany i uzupełnienia rejestrów stanu.

Jeżeli wskutek okoliczności zaszłych później — jak legitymacya, rozwód i t. p. — treść metryki nie odpowiada już rzeczywistym stosunkom, winien właściwy prowadzący metryki uzupełnić metrykę w ten sposób, by pierwotny zapis pozostał nadal widocznym. Dokumenta stanowiące dowód zmiany zaszłej w stosunkach stanu należy dołączyć do metryki.

Poprawki w rejestrach stanu z powodu nieprawdziwości pierwotnego zapisu wolno robić tylko na zarządzenie Komendy obwodowej.

Inne zmiany są zabronione.

Duszpasterze i naczelnicy gmin winni czuwać, aby zgłoszeń (§§ 5. i 6.) dokonywano na czas, dopilnować powstania okoliczności określonych w pierwszym ustępie, a w razie potrzeby dokonać z urzędu zapisu lub uzupełnić go, jeżeli zaś nie są sami właściwymi prowadzącymi metryki, spowodować u właściwego prowadzącego metryki.

§ 8.

Wyciąg z metryk.

Wyciągi z rejestru stanu muszą być wystawione według wzoru podanego w załączniku B. Wpisy do wyciągów mają co do formy i treści zgadzać się z zapisami rejestru stanu. Prowadzący metryki winien podpisać wyciąg i zaopatrzyć go pieczęcią urzędową.

digen Matrikenführer zu unterschreiben und mit dem Amtssiegel zu versehen.

§ 9.

Beweiskraft.

Den Standesregistern und den Matrikenauszügen kommt die Beweiskraft öffentlicher Urkunden zu.

§ 10.

Übertretungen und Strafen.

Übertretungen dieser Verordnung werden vom Kreiskommando mit Geldstrafen bis zweihundert Kronen, im Falle der Uneinbringlichkeit der Geldstrafe mit Arrest bis zu zehn Tagen bestraft.

Die Nachahmung oder Fälschung eines Matrikenbuches oder eines Matrikenauszuges wird nach den Militärstrafgesetzen geahndet.

Erzherzog Friedrich, FM., m. p.

Die Pfarrämter und sonstigen Matrikenführer werden mit dem vorgenannten Verordnungsblatte direkte beteilt werden.

7.

Sanitätswesen.

Organisierung der Geburtshilfe.

Cirkularverordnung

an alle Gemeindevorsteher im Kreise Miechów.

Um die Ausübung der geburtshilflichen Praxis zu regeln, und die nötige Hilfe den gebärenden Frauen im Kreise zu sichern, haben die Gemeindevorsteher binnen 14 Tagen dem k. u. k. Kreiskommando in Miechów genaue Ausweise vorzulegen:

a) über geprüfte Hebammen,

b) über diejenigen nicht qualifizierten Weiber, welche die Geburtshilfe gewerbsmässig ausüben.

In diesen Ausweisen sind anzugeben: Tauf- und Familienname, Religion, Stand, Geburtsjahr u. Wohnort.

Bei den geprüften Hebammen ist das Datum des Diploms vorzumerken und anzugeben ob die Betreffende im Besitze der nötigen geburtshilflichen Instrumente ist.

8.

Bestellung von Epidemie-Ärzten.

Die im Kreise ansässigen Zivil-Ärzte wurden als Epidemie-Ärzte bestellt und zwar:

1) Dr. Adam Nawroczyński in Miechów, für die

§ 9.

Moc dowodowa.

Rejestrom stanu i wyciągom z metryk przysługuje moc dowodowa publicznych dokumentów.

§ 10.

Przekroczenia i kary.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karane przez Komendę obwodową karami pieniężnemi do dwustu koron, w razie niemożności ściągnięcia kary pieniężnej, aresztem do dziesięciu dni.

Naśladowanie lub fałszowanie księgi metrykalnej lub wyciągu z metryk będzie karane według wojskowych ustaw karnych.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

Wyżej wymieniony dziennik rozporządzeń udzieli się wprost urzędom parafialnym i innym urzędom prowadzącym metryki.

7.

Dział sanitarny.

Organizacya służby położniczej.

do wszystkich wójtów w obwodzie Miechowskim.

Okólnik

W celu uregulowania wykonywania praktyki położniczej i zapewnienia potrzebnej kwalifikowanej pomocy dla kobiet rodzących, polecam wójtom gmin przedłożyć do 14tu dni Komendzie obwodowej w Miechowie dokładne wykazy:

a) egzaminowanych akuszerek;

b) tych niekwalifikowanych kobiet, które w sposób zarobkowy trudnią się położnictwem.

W wykazach tych należy podać miejsce zamieszkania, imię i nazwisko, stan, religię i rok urodzenia.

Przy egzaminowanych akuszerkach podać nadto rok i miejsce uzyskania dyplomu i czy posiadają potrzebne do położnictwa przybory.

8.

Osiedlenie lekarzy epidemicznych.

C. i k. Komenda obwodowa w Miechowie zamianowała lekarzami epidemicznymi miejscowych lekarzy cywilnych:

Gemeinden: Miechów Stadt, Miechów (Jaksice) und Wielko-Zagórze.

2) Dr. Leon Padechowicz in Słomniki für die Gemeinden: Słomniki, Kacice, Niedźwiedź, Iwanowice, Luborzyca und Michałowice.

3) Dr. Maryusz Wilczyński in Proszowice, für die Gemeinden: Proszowice, Klimontów, Koniusza, Kowala, Gruszów, Igołomia, Wawrzeńczyce und Wierzbno.

Gleichzeitig wurde der Epidemiearzt Prof. Dr. Władysław Mazurkiewicz von Michałowice nach Wielki Książ versetzt und wird nunmehr den Sanitäts-Dienst für die Gemeinden: Kozłów und Wielki Książ versehen.

Die Anzeigen über das Auftreten von Infektions-Krankheiten im Bereiche dieser Gemeinden sind an den betreffenden Arzt zu senden.

Die Epidemie-Ärzte Dr. Alfred Pogonowski und Dr. Józef Olszewski wurden vom k. u. k. Militär-Gouvernement Kielce anderen Kreisen zugeteilt.

9.

Schulwesen.

Im Interesse der Inangriffnahme des regelmässigen Unterrichtes im nächsten Schuljahre, ordne ich Nachstehendes an:

1) Das laufende Schuljahr endet mit 30. Juni 1915.

2) Während der Ferien d. i in den Monaten Juli und August haben die Gemeindevorsteher für die ordentliche Wiederherstellung und Reinigung der Schulgebäude, sowie für ein besonders sorgfältiges Anstreichen der Schulräume mit Kalklösung und Abwaschen der Fussböden und der Schulgeräte mit Lauge Sorge zu tragen. Ausserdem müssen bei jeder Schule entsprechend eingerichtete Aborte vorhanden sein und auch in peinlichster Ordnung erhalten werden.

3) Schadhafte oder fehlende Bänke bzw. Schulgeräte müssen durch neue ersetzt werden.

4) In Ortschaften, in welchen die Schule über kein eigenes Gebäude verfügt oder wo anlässlich der militärischen Operationen das Schulgebäude gänzlich zerstört wurde oder abbrannte, ist die Unterbringung der Schule durch Mieten eines entsprechenden Privathauses sicher zustellen; für die strikte Ausführung der obigen Verordnung bis zum 15. August l. J. mache ich die Gemeindevorsteher persönlich verantwortlich.

Das neue Schuljahr beginnt am 1. September 1915.

Drei Tage vor Beginn des Unterrichtes d. i. am 28., 30. und 31. August haben die Gemeindevorsteher im Einvernehmen mit den dortigen Lehrern die Einschreibungen vorzunehmen und den Schulleitern ein Verzeichnis über die schulpflichtigen Kinder zur Verfügung zu stellen (die Pflicht zum Besuche der Schule

Dra Adama Nawroczyńskiego w Miechowie dla gmin: Miechów miasto, Miechów (Jaksice) i Wielko-Zagórze.

Dra Leona Padechowicza w Słomnikach dla gmin Słomniki, Kacice, Niedźwiedź, Iwanowice, Luborzyca i Michałowice.

Dra Maryusza Wilczyńskiego w Proszowicach dla gmin Proszowice, Klimontów, Koniusza, Kowala, Gruszów, Igołomia, Wawrzeńczyce i Wierzbno.

Równocześnie przeniosła Prof. Dra Władysława Mazurkiewicza lekarza epidemicznego z Michałowic do Wielkiego Książa dla gmin Kozłów i Wielki Książ.

O pojawieniu się chorób zakaźnych w tych gminach należy donosić odnośnemu lekarzowi epidemicznemu.

C. i k. wojskowy zarząd guberni kieleckiej przydzielił lekarzy epidemicznych Dra Alfreda Pogonowskiego i Dra Józefa Olszewskiego do innych obwodów.

9.

Sprawy szkolne.

Mając na względzie prawidłowe rozpoczęcie nauki w przyszłym roku szkolnym, zarządzam co następuje:

1) Bieżący rok szkolny kończy się dnia 30go czerwca b. r.

2) Podczas feryi t. z. w miesiącach lipcu i sierpniu postarają się naczelnicy gmin o należyte odrestaurowanie i odczyszczenie budynków szkolnych, w szczególności zaś o staranne wybielenie izb szkolnych i wymycie ługiem podłóg i sprzętów szkolnych. Niemniej przy każdej szkole muszą się znajdować odpowiednio urządzone wychodki, utrzymywane we wzorowej czystości.

3) Zniszczone lub brakujące ławki, względnie sprzęty szkolne, należy uzupełnić nowymi.

4) Gdzie niema szkoła własnego budynku, lub gdzie wskutek działań wojennych zostały budynki szkolne zupełnie zburzone lub spalone, należy na razie drogą najmu odpowiedniego prywatnego domu zabezpieczyć pomieszczenie dla szkoły.

Za ścisłe wykonanie powyższych zarządzeń w terminie do dnia 15. sierpnia b. r. czynię wójtów osobiście odpowiedzialnymi.

Nowy rok szkolny rozpocznie się dnia 1go września 1915.

Trzy dni t. z. 28, 30 i 31 sierpnia b. r. przed rozpoczęciem nauki, zarządzą wójtowie w porozumieniu z odnośnymi nauczycielami wpisy, dostarczywszy im poprzednio wykazów dzieci obowiązanych do uczęszczania na naukę szkolną.

beginnt bei den Kindern nach Vollendung des sechsten Lebensjahres und dauert sechs Jahre).

Gleichzeitig werden die Gemeindevorsteher aufgefordert, diejenigen qualifizierten Lehrer, die aus verschiedenen Gründen ihren Dienstort verlassen haben und sich im Königreiche Polen in dem von der österreich-ungarischen Armee besetzten Gebiete aufhalten, in Kenntnis zu setzen, dass, falls sie sich bis zum 1. August l. J. nicht melden, sie Gefahr laufen, ihren bisherigen Posten zu verlieren.

10.

Postpaketverkehr im Okkupationsgebiete.

Kundmachung des k. u. k. Etappenoberkommandos, betreffend die Versendung von Postpaketen aus der Monarchie in das Okkupationsgebiet.

Auf Grund der Verordnung des Armeeoberkommandanten von 7. März 1915. V. Bl. Nr. 8. über den Post- und Telegraphendienst wird die Versendung von Privatpostpaketen zunächst gemäss § 5. d. cit. Vdg. aus der Monarchie in das Okkupationsgebiet unter nachfolgenden Bedingungen gestattet:

§ 1.

Die Versendung von Postpaketen in das Okkupationsgebiet unterliegt abgesehen von den allgemeinen Bestimmungen der Ursprungsverwaltung folgenden besonderen Vorschriften:

§ 2.

Verboten ist:

a) Die Versendung von schmutziger Wäsche,
b) die « » getragenen Kleidern im ungereinigten Zustand,
c) die Versendung von Waffen und Munition jeder Art,
d) die Versendung leicht verderblicher Gegenstände.

§ 3.

Die Wertangabe, das Verlangen nach einer besonderen Behandlung der Sendung, wie der Einziehung eines Nachnahmebetrages, der Expresszustellung, der Zustellung zu eigenen Handen, eines Rückscheines ist unzulässig.

§ 4.

Das Höchstgewicht der Pakete beträgt 5 kg. Das Porto beträgt 60 h und ist bei der Aufgabe zu entrichten.

(Obowiązek uczęszczania do szkoły ludowej rozpoczyna się z ukończeniem szóstego roku życia i trwa przez lat sześć).

Wzywam również Naczelników gmin, by zawiadomili tych nauczycieli ukwalifikowanych, którzy z rozmaitych względów opuścili swoje miejsca służbowe, a przebywają w Królestwie Polskiem na obszarze zajętym przez armię austryacko-węgierską i dotychczas do służby nie zgłosili się, że o ile do dnia 1. sierpnia b. r. nie zgłoszą się, utracą dotychczasowe posady.

10.

Ruch przesyłek pocztowych w kraju okupowanym.

Ogłoszenie c. i k. Komendy etapowej dotyczące wysyłania pakietów pocztowych w obrębie Monarchii do kraju okupowanego.

Na podstawie rozporządzenia naczelnego komendanta armii z 7. marca 1915 v. Bl. nr. 8, dotyczącego służby pocztowej i telegraficznej, są dozwolone przesyłki prywatnych pakunków stosownie do punktu §. 5. z Monarchii do krajów okupowanych, pod następującymi warunkami:

§ 1.

Przesyłki pakietów pocztowych do kraju okupowanego, podlegają niezależnie od ogólnych postanowień pierwotnego zarządu, następującym szczególnym przepisom.

§ 2.

Zakazuje się:

a) Przesyłek brudnej bielizny.
b) Przesyłek używanej nieoczyszczonej bielizny.
c) Przesyłek broni i amunicyi jakiegokolwiek rodzaju.
d) Przesyłek przedmiotów podlegających łatwemu zepsuciu.

§ 3.

Podawanie wartości, żądanie szczególnego traktowania jakiejś przesyłki, jak ściąganie kwot za pobraniem pocztowem, doręczenie expresowe, jak również doręczanie do rąk własnych recepisu zwrotnego jest niedopuszczalnem.

§ 4.

Największy ciężar pakietu może wynosić 5 kg. Opłata wynosi 60 h. i należy ją przy nadawaniu uiścić.

§ 5.

Pakete, welche den allgemeinen Versendungsbedingungen und den Vorschriften der § 2—4 der zit. Vdg. nicht entsprechen, werden von der Weiterbeförderung ausgeschlossen und an den Aufgeber zurückgeleitet. Die Etappenpostämter sind berechtigt, einlangende Pakete zur Überprüfung das Inhaltes auch in Abwesenheit der Empfangsberechtigten zu öffnen.

§ 6.

Eine Zustellung der Pakete findet nicht statt. Die einlangenden Pakete werden im Postorte und Aussenbezirke durch Ausfolgung der Begleitadresse avisiert. Die Avisogebühr beträgt 4 h.

§ 7.

Eine Haftung wird seitens der Militärverwaltung gemäss § 19. der Verordnung über den Post- u. Telegraphendienst nur für ein Verschulden der Post- und Telegraphenbediensteten übernommen.

§ 8.

Die Einstellung des Postpaketverkehres bleibt gemäss § 18. der Verordnung über den Post- und Telegraphendienst jederzeit vorbehalten.

§ 9.

Postpakete können an die in der Kundmachung von 23. April 1915. V. B. Nr. 13. verlautbarten Etappenpostämter gesendet werden.

§ 5.

Pakunki, które ogólnym postanowieniom o przesyłkach i przepisom § 2 — 4 nie będą odpowiadały, będą od dalszej przesyłki wykluczone i zwrócone nadawcy.

Urzędy poczt etapowych są upoważnione nadawane pakiety celem zbadania zawartości otwierać nawet w nieobecności upoważnionego odbiorcy.

§ 6.

Pakiety nie będą doręczane.

O nadejściu pakunku będzie się awizować tak w siedzibie poczty jak i w obwodzie przez doręczanie adresu przesyłkowego. Za doręczenie opłaca się 4 h.

§ 7.

Zarząd wojskowy przyjmuje na siebie odpowiedzialność w myśl § 19 rozporządzenia o służbie pocztowej i telegraficznej, tylko za przewinienie ze strony służby pocztowej i telegraficznej.

§ 8.

Każdorazowe wstrzymanie ruchu przesyłek pocztowych zastrzega się w myśl § 18 rozporządzenia o służbie pocztowej i telegraficznej.

§ 9.

Pakunki mogą być przesyłane do poczt urzędów etapowych wymienionych w ogłoszeniu z 23. kwietnia 1915 v. B. Nr. 13.

11.

Postsparkassen-Verkehr.

Mit 1. Juni l. J. wurde beim Post- und Telegraphenamte in Miechów der Postsparkassenverkehr eingeführt.

Das k. u. k. Etappenpostamt vermittelt Einzahlungen und Rückzahlungen im Verkehr mit dem k. k. Postsparkassenamte in Wien und dem k. ung. Postsparkassenamte in Budapest.

Der Postsparkassenverkehr für das Zivilpublikum umfasst nur den Scheckverkehr.

Einlagen im Scheckverkehr können nur mittels der ämtlich ausgegebenen, auf ein bestimmtes Konto lautenden Erlagscheine bewirkt werden.

Der Erlagschein ist seitens der Partei in allen drei Teilen dem Vordruck entsprechend auszufüllen.

Die Erlagscheine können nur in deutscher und polnischer Sprache, im Verkehr mit dem k. ung. Post-

11.

O pocztowej Kasie Oszczędności.

Z dniem 1 czerwca b. r. wprowadza się przy urzędzie pocztowo-telegraficznym w Miechowie obrót pocztowej Kasy oszczędności.

C. i k. etap. urząd pocztowy pośredniczy w wpłatach i wypłatach w obrocie z pocztową Kasą oszczędności w Wiedniu i kr.-węg. kasą oszczędności w Budapeszcie. Obrót pocztowej Kasy oszczędności obejmuje dla publiczności cywilnej tylko obrót czekowy.

Wkładki w obrocie czekowym mogą być uskuteczniane tylko zapomocą urzędownie wydanych na pewne konto opiewających dowodów złożenia (czeków).

Dowód złożenia ma strona wypełnić we wszystkich trzech częściach stosownie do druku.

Dowody złożenia mogą być nadawane wypełnione tylko w języku polskim i niemieckim, w obrocie z król-węg. Kasą oszczędności w Budapeszcie także

sparkassenamte in Budapest auch in ungarischer Sprache mit Tinte, durch Druck oder mittels Schreibmaschine ausgefüllt, aufgegeben werden.

12.

Veterinärwesen.

Kundmachung.

Die Beschälstation Miechów wurde am 11. d. M. aufgelassen.

13.

Anzeigepflicht von Tierseuchen.

Behufs Abwehr und Bekämpfung von Tierseuchen, sowie im Interesse der Viehzucht wird Nachstehendes angeordnet.

Jeder Besitzer von Tieren ist verpflichtet, von dem Ausbruche einer der Anzeigepflicht unterliegenden Tierseuche und über deren Begleiterscheinungen, dem Soltys bzw. Gemeindevorsteher unverzüglich die Anzeige zu erstatten und die Tiere von Orten, wo die Gefahr der Ansteckung für andere Tiere besteht, fernzuhalten. Der Soltys bzw. Gemeindevorsteher hat unverweilt die Anzeige im kürzestem Wege, unter genauer Schilderung der Krankheits-Erscheinungen und der Dauer, an das k. u. k. Kreiskommando zu leiten und vorläufige Vorkehrungen zweks Verhinderung der Weiterverbreitung der Seuche zu treffen.

Anzeigepflichtige Seuchen sind:

1. Maul- und Klauenseuche.

Diese Krankheit, für welche alle Wiederkäuer sowie die Schweine empfänglich sind und die ungemein leicht übertragbar ist, entwickelt sich nur infolge von Ansteckung. Sie gibt sich durch das Auftreten von Blasen und Geschwüren auf der Schleimhaut des Maules und auf der Haut der Krone der Klauen sowie des Klauenspaltes zu erkennen. Bei Schafen, Ziegen und Schweinen kommt die Krankheit vorzugsweise als Klauenseuche, bei Rindern als Maul u. Klauenseuche vor.

2. Milzbrand, Rauschbrand, Wild- u. Rinderseuche.

Milzbrand ist eine am häufigsten bei Rindern und Schafen dann bei Pferden, seltener bei Ziegen u. Schweinen vorkommende, rasch und meist tödlich verlaufende, ansteckende Krankheit, die besonders während der Sommermonate auftritt und in manchen Gegenden epidemisch ist. In den raschest verlaufenden

w języku węgierskim, atramentem, drukiem lub pismem maszynowem.

12.

Dział weterynaryjny.

Obwieszczenie.

Stacya ogierów w Miechowie została zniesiona z dniem 11 b. m.

13.

Obowiązek donoszenia o zarazach u zwierząt.

Celem ochronienia zwierząt przed zarazą oraz tępienia tejże, jak niemniej w interesie hodowli bydła, uważam za stosowne wydać następujące zarządzenia:

Posiadacz zwierząt jest obowiązany donieść bezzwłocznie sołtysowi wzgl. wójtowi o wybuchu zaraźliwej choroby zwierzęcej i o objawach, które wzbudzają podejrzenie zarazy, a zarażone zwierzęta trzymać zdala od miejsc, gdzie istnieje dla innych zwierząt niebezpieczeństwo zarażenia się. Sołtys wzgl. wójt ma natychmiast donieść najkrótszą drogą, podając objawy i czas trwania choroby c. i k. komendzie obwowej, a tymczasem wydać zarządzenia, któreby zapobiegły dalszemu rozszerzaniu się choroby.

Zarazy, co do których istnieje obowiązek donoszenia, są następujące:

1. Pryszczyca.

Choroba ta, której ulegają wszystkie przeżuwacze i świnie, a która niezmiernie łatwo się przenosi, powstaje tylko wskutek zarażenia. Poznać ją można po tworzeniu się pęcherzy i wrzodów na błonie śluzowej pyska i na skórze korony racic, tudzież szpary międzyracicowej. U owiec, kóz i świń choroba ta pojawia się głównie jako choroba racic, u bydła rogatego, jako choroba pyska i racic.

2. Wąglik; szelestnicza, zaraza dziczyzny i bydła rogatego.

Wąglik jest chorobą zaraźliwą, która pojawia się najczęściej u bydła rogatego i owiec, tudzież u koni, rzadziej u kóz i świń, przebiega szybko i kończy się najczęściej śmiercią zwierzęcia; choroba ta występuje szczególnie podczas miesięcy letnich, a w niektórych okolicach jest miejscową. W najszybciej przebiegają-

Krankheitsfällen stürzen die bis dahin gesund erscheinenden Tiere, wie vom Schlage getroffen, zusammen und verenden meist nach wenigen Minuten. Bei der weniger rasch verlaufenden Form zeigen die vorher gesunden Tiere plötzlich ein Aufhören der Fresslust, Milchkühe einen Nachlass oder ein Versiegen der Milch, Zittern, Schüttelfrost, ungleiche Verteilung und Wechsel der Körperwärme, Zuckungen der Gliedmassen, grosse Betäubnung oder im Gegenteile Aufregung, Atembeschwerden, dunkle Rötung der sichtbaren Schleimhäute, bisweilen Schleimhautblutungen und blutigen Durchfall.

Rauschbrand ist eine bei jüngeren Rindern während der Sommermonate auftretende, sehr rasch und tödlich verlaufende Krankheit, welche sich durch ein rasch ausbreitendes, beim Anfühlen knisterndens Geschwulst an verschiedenen Körperstellen, am häufigsten an der Schulter, am Kreuz, in der Lendengegend, an den Schenkeln, an den Geschlechtsteilen, auch an der Unterbrust und zur Seite am Halse (niemals an Fussenden) zu erkennen gibt.

Die Wild und Rinderseuche befällt vorwiegend neben Hirschen und Wildschweinen auch Rinder und Hausschweine. Dieselbe äussert sich mit schweren Fieber und umfangreichen, derben, heissen und schmerzhaften Anschwellungen am Kopfe, Halse und Triel sowie in Störungen der Futteraufnahme und der Milchabsonderung, oft bildet die seitliche Zungenschleimhaut sulzige, schlotternde Wülste und ist die Zunge selbst zuweilen so stark vergrössert und angeschwollen, dass sie aus dem Maule heraushängt. Oft treten noch die Symptome einer Lungenbrustfellentzündung mit einer grossen Atemnot und der Darmentzündung mit Kolikerscheinugen dazu.

3. Die Lungenseuche der Rinder

ist eine dem Rinde eigentümliche und durch Ansteckung entstehende Entzündung der Lungen und des Brustfelles, welche gewöhnlich seucheartig auftritt und in Ställen, bedeutende Verluste an Vieh verursacht.

4. Rotz

ensteht infolge einer stattgefundenen Ansteckung und befällt hauptsächlich Tiere des Einhufergeschlechtes. Je nach dem Sitze der Rotzkrankheit bezeichnet man das Leiden als Nasenrotz, Hautrotz oder Lungenrotz. Der Nasenrotz hat seinen Sitz in der Nasenschleimhaut und äussert sich durch anfangs dünnen, schleimigen, schleimigeitrigen, grünlichgelben oder grau gefärbten, später klebrigen und dickeren in der Regel einseitigen Nasenausfluss, knotenartige, harte, unschmerzhafte mit der Nachbarschaft verwachsene, an der Seite des Nasenausflusses im Kehlgange sitzende Geschwülste,

cych wypadkach choroby, zwierzęta, wyglądające aż dotąd zdrowo, przewracają się nagle, jakby rażone udarem, giną najczęściej już w kilka minut. Przy postaci choroby, której przebieg jest mniej szybki, występuje u zwierząt przedtem zdrowych nagle utrata chęci do jadła, u krów dojnych ubytek lub całkowite wstrzymanie mleka, trzęsienie a nawet dreszcze, niejednostajny rozdział i zmienność ciepłoty ciała, drgawki kończyn, wielkie odurzenia lub przeciwnie podniecenie, duszność, zasinienie widzialnych błon śluzowych, niekiedy krwawienie błon śluzowych i krwawa biegunka.

Szelestnica jest chorobą, która pojawia się w miesiącach letnich i w pewnych miejscowościach u młodszego bydła rogatego, przebiega bardzo szybko i kończy się zazwyczaj śmiercią; można ją poznać po tworzeniu się na różnych częściach ciała obrzmień, które szybko się powiększają, a przy dotyku trzeszczą (szeleszczą), a to najczęściej na łopatce, na krzyżu, w okolicy lędźwi, na udach, na częściach płciowych, także na podpiersiu i na bokach szyi (a nigdy na końcach nóg).

Zaraza dziczyzny i bydła rogatego nawiedza przeważnie prócz jeleni i dzików także bydło rogate i świnie domowe. Objawia się ona wysoką gorączką i rozległemi, twardemi, gorącemi i bolesnemi obrzmieniami na głowie, szyi i wolu, tudzież zaburzeniami w przyjmowaniu pokarmu i wydzielaniu mleka; boczne części błony śluzowej języka tworzą często galaretowate, trzęskie nabrzmiałości, a język sam jest niekiedy tak silnie powiększony i obrzmiały, iż zwisa z pyska. Często przyłączają się znamiona zapalenia opłucnej z wielką dusznością i zapalenia kiszek z objawami morzyska (kolki).

3. Zaraza płucna bydła rogatego

jest to właściwe bydłu rogatemu, powstające drogą zarażenia się zapalenie płuc i opłucnej, które zazwyczaj pojawia się jako zaraza w stajniach i wyrządza znaczne straty w bydle.

4. Nosacizna

powstaje wskutek zakażenia i nawiedza głównie zwierzęta z rodzaju jednokopytnych. Zależnie od tego gdzie nosacizna usadowi się, określa się cierpienie to jako nosaciznę nosową, nosaciznę skórną lub nosaciznę płucną. Nosacizna nosowa usadawia się na błonie śluzowej nosa i objawia się z rzadkim, śluzowatym, śluzoworopnym, zielonawo żółtym lub szarym później lepkim i gęstym zazwyczaj jednostronnym wyciekiem z nosa, guzowatymi, twardymi, niebolesnymi z otoczeniem zrośniętymi po stronie wypływu z nosa usadowionymi obrzękami w sankach, jak również pojawia-

sowie durch Auftreten kleiner harter Knötchen auf der Schleimhaut der Nasenhöhle besonders der Nasenscheidewand, aus welchen sich kleine Geschwürchen, später Geschwüre mit angenagten Rändern und speckigem Grunde entwickeln.

Beim Hautrotz treten an verschiedenen Körperstellen kleine, runde, unschmerzhafte bis zur Grösse einer Walnuss heranwachsende Beulen auf, welche bald erweichen, die Haut durchbrechen und Geschwüre mit verdickten, angenagten Rändern und unreinen, speckigen Grunde bilden.

Der Rotz kommt bisweilen zuerst in den Lungen, in der Luftröhre und im Kehlkopfe zur Entwickelung. Bei solchen Tieren bilden sich allmählich zunehmende Atembeschwerden mit trockenem, dumpfen Husten und Abmagerung aus, und es können Monate ablaufen, bevor sich diesen Ercheinungen jene des Nasenrotzes oder Hautrotzes zugesellen.

niem się małych, twardych guzków na błonie śluzowej jamy nosowej, a zwłaszcza przegrody, z których się rozwijają wrzodziki, później wrzody o nadgryzionych brzegach i słoninowatem dnie. Przy nosaciźnie skóry pokazują się na rozmaitych częściach ciała małe, okrągłe, nie bolesne guzy, dochodzące do wielkości orzecha włoskiego, które wkrótce miękną, przebijają skórę i tworzą wrzody o brzegach zgrubiałych, ponadgryzanych i o dnie nieczystem (słoninowatem). Nosacizna rozwija się także niekiedy najpierw w płucach, w tchawicy i w krtani, U zwierząt takich powstaje duszność coraz bardziej się wzmagająca z suchym, przytłumionym kaszlem i wychudzeniem i upływają często miesiące, zanim do tych objawów przyłączą się znamiona nosacizny nosa lub skóry.

5. Pockenseuche der Schafe

ist eine fiberhafte Ausschlagkrankheit, welche durch Ansteckung entsteht und seuchenartig auftritt.

Ospa owiec

jest chorobą wysypkową, gorączkową, która powstaje przez zarażenie się i występuje jako choroba stadna.

6. Beschälseuche der Pferde und Bläschenausschlag der Pferde und Rinder.

Die Beschälseuche ist eine bei Zuchtpferden vorkommende ansteckende Krankheit von chronischem Verlaufe, welche nur durch die Begattung weiterverbreitet wird.

Der Bläschenausschlag stellt einen ansteckenden Ausschlag an den Geschlechtsteilen der Pferde und Rinder dar, der durch die Begattung sich sehr leicht weiterverbreitet, aber auch auf andere Weise übertragen werden kann.

6. Zaraza stadnicza koni i otręt koni i bydła rogatego.

Zaraza stadnicza jest chorobą zaraźliwą o przewlekłym przebiegu, która pojawia się u koni rozpłodowych i szerzy się tylko przez stanowienie.

Otręt jest zaraźliwą wysypką na częściach płciowych koni i bydła rogatego, która szerzy się łatwo przez stanowienie, lecz może się przenosić także w inny sposób.

7. Räude der Pferde, Esel, Maultiere und Maulesel, dann der Schafe und Ziegen

ist eine ansteckende Krankheit der Haut, welche als Seuche vorkommt. An verschiedenen Stellen der Haut bilden sich anfangs kleine Knötchen, über welchen und deren Umgebung die Haare bzw. Wolle ausfallen, wodurch kahle, mit Schuppen besetze Stellen entstehen. Infolge des heftiegen Juckreizes reiben und kratzen sich die Tiere beständig. Die Haut wird hierdurch verdickt, faltig, schrundig, wund und bedeckt sich allmählich mit dicken Krustenlagen. Von den ursprünglich ergriffenen Stellen verbreitet sich die Krankheit weiter über die Körperhaut.

7. Świerzb koni, osłów, mułów, osłomułów, tudzież owiec i kóz

jest zaraźliwą chorobą skórną, która pojawia się jako choroba stadna. W rozmaitych miejscach na skórze tworzą się z początku małe guzki, na których i w okolicy których włosy wzgl. wełna wypadą, przez co powstają łyse miejsca, pokryte łuskami. Wskutek silnego świądu trą się i drapią zwierzęta ustawicznie, przez co skóra grubieje, fałduje się, pęka, pozrania się i okrywa zwolna grubemi warstwami strupów. Z miejsc pierwotnie zajętych choroba rozszerza się dalej po skórze.

8. Wutkrankheit

ist eine am häufigsten bei Hunden vorkommende, ansteckende, schnell verlaufende Krankheit, welche sich

8. Wścieklizna

jest chorobą zaraźliwą, szybko przebiegającą, która pojawia się najczęściej u psów i szerzy się wyłącznie

durch den Biss wüttender Tiere, insbesonders von Hunden weiter verbreitet.

Die Erscheinungen der Wutkrankheit sind der Hauptsache nach bei allen Tieren gleich. Die wesentlichsten sind in den meisten Fällen: aufgeregtes tobsüchtiges Benehmen, grosse Reizbarkeit, Neigung zum Beissen, Kratzen oder zum Verletzen durch Schlagen, Stossen u. dgl. (Tollwut), in anderen Fällen tritt jedoch Abstumpfung, Schwäche, Lähmung verschiedener Körperteile, besonders des Hinterteiles auf; die Beisssucht ist dann weniger auffallend (stille Wut).

9. Schweinepest (Schweineseuche).

Diese Krankheiten treten bald unter den Erscheinungen einer eigenartigen ansteckenden Darmentzündung (Schweinepest), bald unter jenen einer ansteckenden Lungenentzündung (Schweineseuche) auf und kommen nicht selten gleichzeitig nebeneinander in demselben Schweinebestande sowie auch bei ein und demselben Schweine vor.

10. Rotlauf der Schweine

stellt sich besonders während der heissen Sommermonate ein und befällt vorzugsweise jüngere und weniger widerstandsfähige Tiere. Im Beginn der Krankheit zeigen die Schweine bereits eine hochgradige Störung des Allgemeinbefindens, sind matt und traurig, liegen viel, äussern nur geringe Fresslust, dagegen vermehrten Durst. Mit der Zunahme der Krankheit hört die Fresslust vollständig auf, der Hinterleib wird gegen Druck empfindlich, manchmal ist Verstopfung öfter aber Durchfall bemerkbar.

Die sichtbaren Schleimhäute erscheinen dunkelgerötet. Die Haut, besonders am Bauche in der Leistengegend, am Mittelfleische, an der Innenfläche der Schenkel, am Nacken, am Rücken und an den Ohren ist gerötet oder violett gefärbt. In manchen Fällen tritt die Rötung an der Körperoberfläche erst kurz vor oder nach dem Tode auf. Die schweren Fälle enden in der Regel tödlich; bei leichten Fällen tritt Genesung ein. Als besonders leichte Form des Rotlaufes der Schweine ist dass Nesselfieber (Backsteinblattern) anzusehen. Dasselbe kennzeichnet sich durch Bildung von Flecken in rundlicher oder viereckiger, talergrosser, scharf begrenzter Form und dunkel bis blau roter Farbe, welche über die Haut hervorragen.

11. Geflügelcholera und Hühnerpest.

Die Geflügelcholera ist eine ansteckende, sehr leicht übertragbare Krankheit, von welcher das Hausgeflügel, namentlich Hühner, Truthüner, Gänse und Enten, ergriffen werden und welche fast ausnahmslos tödlich endigt.

przez ukąszenie przez zwierzęta wściekłe, zwłaszcza zaś przez wściekłe psy.

Objawy wścieklizny co do głównych cech jednakowe u wszystkich zwierząt. Istotymi objawami są w przeważnej liczbie wypadków: podniecenie, szał, wielka drażliwość, skłonność do kąsania, drapania lub kaleczenia przez kopanie, bodzenie i t. d. (wścieklizna szalona); w innych przypadkach objawia się jednak przytępienie, osłabienie, porażenie rozmaitych części ciała, zwłaszcza zadu, popęd do kąsania bywa wtedy mniej wybitny (wścieklizna spokojna).

9. Pomór (zaraza) trzody chlewnej.

Choroby te występują jużto wśród objawów swoistego zaraźliwego zapalenia kiszek (pomór trzody chlewnej), jużto wśród objawów zaraźliwego zapalenia płuc (zaraza trzody chlewnej) i pojawiają się często równocześnie obok siebie w jednem stadzie, jakoteż u jednej i tej samej świni.

10. Różyca świń

pojawia się zwłaszcza podczas gorących miesięcy letnich i nawiedza głównie zwierzęta młodsze i mniej odporne. Już na początku choroby okazują świnie znaczne zaburzenia ogólnego stanu zdrowia; są osłabione i smutne, leżą wiele, zdradzają mało chęci do jadła, a natomiast zwiększone pragnienie. Z postępem choroby ustaje zupełnie chęć jadła, brzuch jest na ucisk wrażliwy, czasem dostrzedz można zatwardzenie, a częściej biegunkę. Widoczne błony śluzowe są ciemno zaczerwienione, skóra zwłaszcza na brzuchu, w okolicy pachwinowej, na międzykroczu, wewnętrznej powierzchni ud, karku, grzbiecie i na uszach zaczerwieniona lub fioletowo zabarwiona. W niektórych wypadkach występuje zaczerwienienie powierzchni ciała dopiero na krótki czas przed śmiercią lub po śmierci. Ciężkie wypadki kończą się zazwyczaj śmiercią, w lekkich przypadkach przychodzi do wyzdrowienia. Za szczególnie lekką formę różycy świń należy uważać różycę pokrzywkową. Ona cechuje się tworzeniem się plam okrągłych lub czworokątnych, wielkości talara, o ostrych zarysach i zabarwieniu ciemno-czerwonem do niebiesko-czerwonego, które wystają ponad skórę.

11. Cholera drobiu i pomór kur.

Cholera drobiu jest chorobą zaraźliwą, bardzo łatwo się przenoszącą, która nawiedza dróc domowy, mianowicie kury, indyki, gęsi i kaczki, a kończy się prawie bez wyjątku śmiercią.

Pomór kur jest szybko i śmiertelnie przebiega-

Die Hühnerpest stellt eine rasch und tödlich verlaufende ansteckende Krankheit dar, die zumeist Hühner, ausnahmsweise auch Gänse befällt.

12. Äusserlich erkennbare Tuberkulose der Rinder.

a) Vorgeschrittene Tuberkulose der Lunge äussert sich in einer Abmagerung, schmerzhaftem, rauhem oder schwachem tonlosem Husten, beschleunigtem und erschwertem Atmen.

b) Vorgeschrittene Darmtuberkulose geht einher mit einer fortschreitenden Abmagerung, zeitweiligen Aufblähen und Kolikschmerzen, wechselweisem Durchfall und Verstopftsein und Absetzen von zeitweise mit Schleim und Eiter auch mit Blutstreifen oder grösseren Blutgerinnseln vermengtem Kote.

c) Vorgeschrittene Tragsacktuberkulose äussert sich in einer Abmagerung, Stiersucht, und mit einem dicken, gelblichen, schleimigeitrigen mitunter übelriechenden, bröckeligen Scheirenausfluss.

d) Eutertuberkulose erkennbar durch Entwickelung von unschmerzhaften, harten, an Umfang zunehmenden Anschwellungen in einzelnen Teilen des einen oder beider Euterhinterviertel, welche sich manchmal zu derben Geschwülsten umwandeln oder nur knötige Verhärtung aufweisen.

13. Rinderpest

ist eine fiberhafte höchst ansteckende, seuchenartig sich verbreitende Krankheit der Rinder die sich durch eine eigentümliche entzündliche Erkrankung sämmtlicher Schleimhäute, besonders jener der Verdauungsorgane auszeichnet.

14.

Verbot der Schlachtung von Zucht- und Nutztieren.

Behufs Hebung des Viehstandes und der Viehzucht ordne ich folgende Massregeln an:

1) Kühe und Kalbinnen sowie Säue, welche sich in einem derart vorgeschrittenen Zustande der Trächtigkeit befinden, dass dieser Zustand schon äusserlich erkennbar ist, dürfen (Notschlachtungen ausgenommen) zwecks Schlachtung nicht verkauft und auch nicht geschlachtet werden.

2) Weibliche und kastrierte Kälber sowie Kalbinnen und Ochsen bis zum Alter von $2^1/_2$ Jahren, ferner Stierkälber sowie Stiere bis zum Alter von 2 Jahren dürfen nur mit Bewilligung des Gemeindevorstehers zwecks Schlachtung verkauft oder geschlachtet werden. Das Alter von $2^1/_2$ Jahren wird durch 4, das Al-

jącą chorobą zaraźliwą, która nawiedza kury, a wyjątkowo także gęsi.

12. Gruźlica bydła regatego z objawami zewnętrznymi.

a) Rozwinięta gruźlica płuc ujawnia się wychudzeniem, bolesnym i szorstkim lub słabym i bezdźwięcznym kaszlem, przyśpieszonym i utrudnionym oddechem.

b) Rozwinięta gruźlica kiszek znamionuje się wzmagającem się coraz bardziej wychudzeniem, przemijającem wzdęciem i morzyskiem, biegunką pojawiającą się na przemian z zatkaniem, oraz oddawaniem kału zmieszanego od czasu do czasu ze śluzem i ropą a także ze smużkami lub większymi skrzepami krwi.

c) Rozwinięta gruźlica macicy ujawnia się wychudzeniem, wzmożonym popędem płciowym i gęstym, żółtawym, śluzowo-ropnym, niekiedy cuchnącym, grudkowatym wypływem z pochwy.

d) Gruźlica wymion daje się rozpoznać przez rozwijanie się nie bolesnych, twardych, w obwodzie się zwiększających obrzęków w pojedynczych częściach wymienia w jednej lub w obu tylnych ćwiartkach wymienia, które się niekiedy w twarde guzy przemieniają, lub jedynie guzkowate stwardnienia wykazują.

13. Księgosusz.

Księgosusz jest gorączkową, w wysokim stopniu zaraźliwą, stadnie się rozszerzającą chorobą bydła rogatego, która cechuje się swoistem zapaleniem wszystkich błon śluzowych, osobliwie narządu trawienia.

14.

Zakaz bicia bydła użytkowego i hodowlanego.

Celem podniesienia stanu i hodowli bydła a tem samem celem zapobieżenia klęskom gospodarczym w tutejszym obwodzie zarządza się następujące środki zaradcze.

1) Krów, jałówek i loch ciężarnych w tak daleko posuniętym okresie, że stan ten widoczny jest na zewnątrz, nie wolno na rzeź sprzedawać ani zabijać z wyjątkiem rzezi z konieczności.

2) Cieliczki, czyszczone cielęta, jałówki i woły aż do 2 i pół lat (4 stałe zęby sieczne), buhajki i buhaje aż do 2 lat (2 stałe zęby sieczne) wolno sprzedawać i zabijać tylko za zezwoleniem pana wójta odnośnej gminy.

3) Od zezwoleń takich uwolnione są: a) zwie-

ter von 2 Jahren durch 2 bleibende grosse Schneidezähne gekennzeichnet.

3) Die Bestimmungen des Punktes 1 und 2 finden keine Anwendung auf: a) Tiere, die zu Schlachtzwecken eingeführt wurden und von ausserhalb des Kreises stammen. b) Tiere, welche nachweisbar vor dem Beginne der Wirksamkeit dieser Verordnung zum Zwecke der Schlachtung angekauft wurden. c) Tiere, welche notgeschlachtet werden müssen, (z. B. im Falle starker Verwundung der Tiere, Knochenbruch, Trommelsucht, drohender Erstickung beim Frasse, schwerer Geburt, Gebärmuttervorfall).

1) Für Kälber im Alter von weniger als 6 Monaten ist die Bewilligung zur Schlachtung oder zum Verkaufe zwecks Schlachtung dem Züchter zu erteilen, wenn er innerhalb der letzten 6 Monate, zurückgerechnet vom Tage des Ansuchens, wenigstens $^2/_3$ der angefallenen Kälber zur Aufzucht aufgestellt hat und wenn das zur Schlachtung bestimmte Kalb am Tage des Abtransportes die Merkmale der Kälberreife d. i. 8 vollständig durchgebrochene von derbem Zahnfleische umschlossene Schneidezähne und abgeheilten Nabel aufweist.

5) Die Bewilligung kann ferner auch aus anderen erheblichen Gründen erteilt werden. Als solche haben zu gelten: a) Mangel der körperlichen Eignung eines Kalbes zur Aufzucht; b) Kranheiten, Gebrechen und nicht zubehebende kümmerliche Entwicklung der Tiere; c) Mangel der für eine dauernde, wenn auch bloss notdürftige Unterbringung der Tiere erforderlichen Räumlichkeiten; d) Mangel an dem nötigen Futter; e) eine solche wirtschaftliche Lage des Züchters beziehungsweise der viehhaltende Landwirte, dass für ihn der Entgang des Erlöses aus dem Verkaufe einen empfindlichen Nachteil für den Lebensunterhalt oder für die Fortführung des Betriebes zur Folge hätte.

Diese Bewilligung darf jedoch für Kälber nicht erteilt werden, welche nicht die im Punkte 4. angeführten Merkmale der Kälberreife aufweisen.

6) Im Falle der Erteilung einer solchen Bewilligung wird dem Züchter beziehungsweise dem viehhaltenden Landwirte eine mit fortlaufender Nummer versehene Bescheinigung ausgefolgt, die beim Verkaufe des Tieres dem Käufer zu übergeben ist. In dieser Bescheinigung sind die für die Erteilung der Bewilligung massgebend gewesenen Umstände und ausserdem bei Kalbinnen, Ochsen und Stieren das Alter nach dem Stande des Zahnwechsels anzugeben. Der Gemeindevorsteher hat die erteilten Bewilligungen nach den fortlaufenden Nummern unter Anführung des wesentlichen Inhaltes in ein Verzeichnis einzutragen. Die Bescheinigung ist vom Käufer dem Gemeindevorsteher respektive Schlachthausverwalter in der Ortschaft, in welcher das betreffende Tier geschlachtet wird, zu übergeben. Dieser hat die Bescheinigung mit Ende jeden

rzęta sprowadzone na rzeź z poza obwodu tutejszego; b) zwierzęta, co do których udowodniono, że je zakupiono na rzeź przed wydaniem tego rozporządzenia i c) zwierzęta, które z konieczności muszą być zabite (n. p. w przypadkach znaczniejszego okaleczenia, złamania kości, szybkiego wzdęcia grożącego udławieniem lub uduszeniem n. p. przez połknięcie buraka i t. p.) dalej z powodu trudności porodu i wynicowania lub wypadnięcia macicy.

4) Co do cieląt niżej 6 miesięcy należy udzielać podobnych zezwoleń, jeżeli hodujący rolnik udowodni, że przynajmniej $^2/_3$ części cieląt urodzonych w ciągu ostatnich 6 miesięcy, licząc wstecz od dnia wniesienia prośby hoduje nadal i jeżeli cielę przeznaczone na rzeź okazuje oznaki dojrzałości t. j. 8 zębów mlecznych, dziąsło zbite i blade i zupełnie zagojoną pępowinę.

5) Zezwolenie podobne może być nadto udzielone z howodów ważnych i miarodajnych n. p.: a) niezdatności cielęcia do chowu z powodu wadliwej budowy; b) niewyleczalne choroby, kalectwa i niedostateczne rozwinięcie zwierzęcia; c) brak stajen niezbędnie potrzebnych do umieszczenia zwierząt stale utrzymywanych; d) brak koniecznie potrzebnej paszy; e) jeżeli gospodarz względnie hodujący rolnik doznaje skutkiem zakazu sprzedaży cielęcia dotkliwego uszczerbku dla utrzymania rodziny względnie gospodarstwa.

Takiego pozwolenia nie wolno jednak udzielać, jeżeli cielę nie okazuje oznak dojrzałości określonych w punkcie 4.

6) W razie udzielenia pozwolenia należy wystawić hodowcy względnie dotyczącemu rolnikowi poświadczenie zaopatrzone liczbą bieżącą, które to poświadczenie sprzedawca wręczyć ma kupującemu. W poświadczeniu podać należy uzasadniające powody udzielenia zezwolenia a nadto na poświadczeniach na jałówki, woły i buhaje należy uwidocznić wiek zwierzęcia wedle zębów.

Wójt obowiązany jest prowadzić wykaz udzielonych pozwoleń, w których wedle l. 6. należy streścić najważniejsze punkta poświadczenia. Poświadczenie oddać ma kupiec wójtowi przed zabiciem bydlęcia, względnie zarządcy rzeźni tej miejscowości, w której zwierzę ma być zabite.

Zebrane poświadczenia należy wreszcie z końcem każdego miesiąca przesyłać c. i k. Komendzie obwodowej.

7) C. i k. Komenda obwodowa czuwająca nad wykonaniem tego rozporządzenia może zarządzenia pana wójta zmienić, względnie uchylić.

W razie nieudzielenia podobnego pozwolenia przysługuje stronie do dni 14 prawo wniesienia rekursu do c. i k. Komendy obwodowej.

8) Przekroczenia tego rozporządzenia karane bę-

Monates dem k. u. k. Kreiskommando zu übersenden.

7) Das k. u. k. Kreiskommando übt das Aufsichtsrecht über die Handhabung dieser Verordnung aus und kann die Verfügungen des Gemeindevorstehers abändern oder ausser Kraft setzen. Gegen die Verweigerung der Schlachtungsbewilligung ist die Berufung binnen 14 Tagen bei dem k. u. k. Kreiskommando zulässig.

8) Übertretungen dieser Verordnung werden vom k. u. k. Kreiskommando mit Geldstrafen bis zu 500 K beziehungsweise mit Arrest bis zu einem Monate geahndet. Ausserdem kann das k. u. k. Kreiskommando nach Ermessen die Schlachtungsverweigerung aussprechen und eine entsprechende Unterbringung oder auch den Verkauf der betreffenden Tiere auf Kosten und Gefahr des Eigentümers veranlassen. Wird die Übertretung durch Gewerbetreibende (Fleischer, Selcher) begangen, so kann denselben die Gewerbeberechtigung entzogen werden.

Diese Verordnung ist in sämmtlichen Ortschaften der Gemeinde zu verlautbaren und ist dieselbe ausserdem den in der Gemeinde sesshaften Fleischern und Selchern in je einem Exemplare zuzustellen.

15.

Gerichtswesen.

An sämmtliche Gemeindegerichte des Kreises Miechów.

Nachdem die Gemeindegerichte ihre Tätigkeit bereits begonnen haben und zu hoffen ist, dass sich die Agenden dieser Gerichte immer mehr entwickeln werden, muss auf einige für die regelmässige Amtshandlung unertbehrliche, durch das Gesetz vorgesehene jedoch bisher noch nicht eingeführte Bestimmungen hingewiesen werden und zwar:

I.

Nach den hiesigen materiellen und prozessuellen Gesetzen, sind die schriftlichen Urkunden von grosser Bedeutung, besonders, wenn dieselben in entsprechender Form ausgestellt sind.

Solche Urkunden wurden bisher von den Notaren errichtet, die jedoch einstweilen nicht fungieren. Um wenigstens zum geringen Teile diese mit öffentlichen Glauben versehenen Personen zu ersetzen, werden die Vorschriften der Art. 220 und 221 Not. Ord. in Erinnerung gebracht und den Gemeindegerichten anbefohlen, diese in den genannten Artikeln angeführten Tätigkeiten (Beglaubigungen) laut Abs. 1, 2, 3, Art. 220 Not. Ord. auszuüben.

Für diese Amtshandlungen sind auch die vorge-

dą przez c. i k. Komendę obwodową grzywną do 500 koron względnie aresztem do miesiąca.

Nadto może c. i k. Komenda obwodowa wedle swej opinii zabronić zabicia zwierzęcia i zarządzić dalsze hodowanie a nawet sprzedaż zwierzęcia na koszt i niebezpieczeństwo właściciela.

W razie przekroczenia tych postanowień przez przemysłowców (masarzy i rzeźników) może być tymże odebrane prawo do prowadzenia przemysłu.

Rozporządzenie to należy jak najobszejniej ogłosić a masarzom i rzeźnikom zamieszkałym w tamtejszej gminie należy wręczyć po jednym odpisie tego zarządzenia.

15,

Oddział sądowy.

Do wszystkich Sądów gminnych Okręgu Miechowskiego.

Wobec rozpoczęcia czynności urzędowych w sądach gminnych przypuszczać należy, że agendy te rozwijać się będą coraz bardziej, atoli utrzymanie ich prawidłowego toku wymaga także uzupełnienia niektórych objętych ustawą, a dotąd nie wprowadzonych szczegółów, a mianowicie:

I.

Szczególne znaczenie nadaje ustawodawstwo tutejsze tak materyalne, jak też procesowe, dokumentom pisemnym i to sporządzonym w sposób ustawą przepisany.

Dokumenty te sporządzali dotąd notaryusze, którzy jednak na razie nie urzędują.

Celem zastąpienia przynajmniej w części tej instytucyi, obdarzonej publicznem zaufaniem, przypomina się Sądom przepisy Art. 220 i 221 ust. notar. z poleceniem wykonywania czynności temi postanowieniami objętych, a to przeprowadzania uwierzytelnień (legalizacyi) w wypadkach ust. 1. 2. 3. art. 220 ust. notar. przewidzianych.

Za czynności te pobierać należy przepisane usta-

schriebenen Gebühren einzuheben, welche in das dorthin schon mitgeteilte Verzeichnis einzugtragen sind.

II.

Neben der eigentlichen Judikatur der Gerichte sind auch die Exekutionsorgane, welche dasjenige, was durch Urteil ausgesprochen wurde, zu vollziehen haben von grosser Wichtigkeit. Im Artikel 158 Z. P. O nennt das Gesetz diese Organe, und zwar die städtischen Polizeibehörden, Gemeindevorsteher, oder gerichtliche Vollstrekungsorgane.

Die Gemeindegerichte haben sich an die Gemeindeämter mit dem Ersuchen zu wenden, das verantwortliche Vollstreckungsorgan das ist den Gemeindevorsteher namentlich zu nennen, welcher die gerichtlichen Urteille ständig zu vollziehen hat.

(I. M. V. vom 31/7 1880 Zl. 15.034).

Für diese Tätigkeit können den betreffenden Organen gem. Art. 63 u. 522 Ger. Org. Kosten und Gebühren nach dem bisherigen gesetzlichen Bestimmungen zugesprochen werden.

III.

Es werden auch Anfragen gestellt, in welcher Währung die Geldforderungen zu entrichten sind.

In dieser Hinsicht werden die Vorschriften Punkt 4 des Amtsblattes Nr. 1. vom 1 April 1915 in Errinerung gebracht, laut welchen alle Bewohner verpflichtet sind österreichisches Geld zum Kurse vom 1 Goldrubel 2 K 50 hl., 1 Papier oder Silberrubel 2 K anzunehmen.

Ausnahmen sind nur dann zulässig, wenn ein Darleher sich die Zahlungen in der besonderen, von ihm gegebenen Münzsorte bedungen hat (Art. 1892. 1896. Kod. ziv.) was jedoch ausdrücklich im Urteile angegeben werden soll.

IV.

Ebenso wichtig ist die Frage der Winkelschreiberei, welche mutwillige Prozessführung verursacht und um einen unverhältnismässig-hohen Preis wiederwertige und sogar wertlose Rechtshilfe bietet.

Infolge dessen wird den Gemeindegerichten das Gesetz vom 15 Juni 1912 Nr. 118 Ges. Samt. Art. 1103 für das Königreich Polen Ges. 26/6 1913 Nr. 138 Ger. Saml. Art. 1194 in Erinnerung gebracht und angeordnet der Winkelschreiberei im gesetzlichen Wege energisch zu steuern.

V.

Die von den Gemeinderichtern aufgestellten Zweifel über die Zustellungsgebühren sind im Art. 62 Z. P. O. geregelt. Laut besonderen in dieser Hinsicht he-

wą należytości (art. 262 ust. not.) które ma się wciągać do udzielonego tam wykazu wpływów.

II.

Obok sądownictwa orzekającego niezwykle ważne są czynności organów wykonawczych, które mają zrealizować to, co sądy orzekły.

W art. 158 proc. cyw. ustawa wymienia te czynniki, które są powołane do wykonywania wyroków sądowych; są to miejskie władze policyjne, albo wiejskie (gminne przełożeństwa) lub wreszcie sądowi egzekutorowie, t. zw. komornicy. W tym celu poleca się sądom gminnym zwrócić się do urzędów gminnych o wymienienie odpowiedzialnego organu wykonawczego (wójta), któryby wyroki sądowe stale wykonywał.

Rozp. Min. Spraw. z 31/7 1880 l. 15034).

Organom tym w myśl art 63 i 522 org. sąd. mogą być przyznawane za ich czynności urzędowe przepisane ustawą koszta i należytości aż do dalszego zarządzenia.

III.

Niejednourotnie też wyłanialy się zapytania w jakiej walucie mogą być dopełniane zobowiązania pieniężne.

W tej mierze przypomina się ogłoszenie zawarte w numerze 1. Dziennika urzędowego z dnia 1 kwietnia 1915 ust. 4., wedle którego wszyscy mieszkańcy obowiązani są przyjmować austryackie pieniądze po kursie: 1 rubel złoty = 2 kor. 50 hal., 1 rubel srebrny lub papierowy = 2 kor.

Wyjątek dopuszczalny jest tylko wówczas, gdy zobowiązanie obejmuje pewien ściśle określony rodzaj monet (art. 1892, 1896 kod. cyw.) co w takim razie wyraźnie w wyroku zaznaczyć należy.

IV.

Ważną wreszcie jest kwestya pokątnego pisarstwa, które rozbudza pieniactwo, a za niestosunkowo wysoką zapłatę daje lichą lub zupełnie bezwartościową pomoc prawdą.

Wobec tego zwraca się uwagę sądów na ustawę z 15 czerwca 1912 Nr. 118 dz. zb. p. art. 1103 rozszerzoną na Królestwo polskie ust. z 26/6 1915 Nr. 138 zb. u. p. art. 1194 i szerzeniu się pokątnego pisarstwa w drodze ustawowej usilnie przeciwdziałac należy.

V.

W poruszonej przez sądy gminne sprawie doręczeń, ustawa w art. 62 pr. cyw. wymienia sposób doręczania wezwań — a wedle szczegółowych zarządzeń

rausgegebenen Verordnungen sind die Boten, die Polizei wie auch Gemeindeämter nicht berechtigt, für Bewirkung der Zustellungen die im Art. 866 Z. P. O. für gerichtliche Organe bestehenden Gebühren einzuheben.

Diese Tätigkeiten gehören somit zum eigentlichen Wirkungskreise der Gemeindefunktionäre, denen für jede einzelne Amtshandlung keine abgesonderte Belohnung zugesprochen werden kann.

VI.

Trotz der Anordnung von 29 April l. J. haben nicht alle Gemeindegerichte die Ausweise über Pflegschaften und die Minderjährigen vorgelegt. — Da diese Angelegenheiten von grosser Wichtigkeit sind, haben die Gemeinderichter diese, genau nach dem Muster verfertigten Ausweise binnen 14 Tagen vorzulegen. Die Ausweise dürfen nicht oberflächlich sein, sie müssen die erforderlichen Daten enthalten, damit sie die Grundlage weiterer Verfügungen bilden könnten.

VII.

Nach Art. 496 Ger. Org. können Gemeinderichter und Schöffen von allen Rechten Gebrauch machen, welche in dem Erlasse vom 19 Feber 1864 den zur Verwaltung der Gemeinden gehörenden Personen zugesprochen wurden.

Diese Bestimmung wird den Gemeindevorstehern in Erinnerung gebracht und dieselben aufgefordert, die Gemeinderichter und Schöffen von den persönlichen Leistungen zu befreien.

Todesurteil.

Mit dem Urteile des k. u. k. Militärgerichtes in Olkusz als Standgerichtes vom 26. Mai 1915 G. Z. K. $\frac{88/15}{34}$, wurde **Karl Nocoń**, am 20 Juli 1892 in Zawiercie geboren und dort zuständig, röm.-kath., ledig, Sohn des Konstantin und der Katharine Kocoń, Fabriksarbeiter, des Verbrechens des Raubes, im Sinne der § 483, 485, a, c u. d, M. St. G., schuldig erkannt und zum Tode durch den Strang verurteilt.

Das Urteil wurde am 27. Mai l. J. vollzogen.

Der Verbrecher hat zwei Raubfälle begangen; bei Verübung des zweiten hat er sich sogar der Feuerwaffe bedient.

Urteile.

1) Der Fabriksarbeiter Johann Kalwa, genannt »Stolke« aus Lgota, Gemeinde Rzerzuśnia wurde am

w tym kierunku wydanych, posłańcy, policya i wiejskie zwierzchności nie mają prawa pobierania za doręczenia wynagrodzenia ustanowionego dla organów sądowych w art. 866 pr. cyw.

Wobec tego czynności te należą widocznie do właściwego zakresu działania odnośnych funkcyonaryuszów gminnych, którzy przecież za każdy swój krok osobnych należytości liczyć nie mogą.

VI.

Mimo zarządzenia z dnia 29 kwietnia b. r. nie wszystkie Sądy gminne przedłożyły odpowiednie wykazy w sprawach nieletnich i ustanowionych opiek.

Ponieważ sprawa ta jest o wielkiej doniosłości, poleca się z całym naciskiem PP. Sędziom gminnym, aby bezwarunkowo wykazy te ściźle wedle polecenia sporządzone, przedłożyli w nieprzekraczalnym terminie 14-dniowym.

Wykazy te nie mogą być pobieżne, ani ogólnikowe, lecz jak najdokładniejsze, tak, aby dalsze postanowienia, jakie w tej sprawie zostaną wydane, zastały należycie przygotowaną podstawę.

VII.

Wedle art. 496 org. sąd. wszyscy sędziowie gminni i ławnicy korzystają z uprawnień objętych Najw. rozp. z dnia 19 lutego 1864 r. przyznanych osobom należącym do zarządu gminnego. Przepis ten przypomina się Zwierzchnościom gminnym celem ścisłego przestrzegania i uwalniania sędziów i ławników od nieobowiązujących ich w myśl ustawy powinności osobistych.

Wyrok śmierci.

Wskutek wyroku c. i k. Sądu wojskowego jako sądu doraźnego w Olkuszu z dnia 26 maja 1915 G. Z. K. 88/15/34 został robotnik fabryczny **Karol Nocoń**, ur. 20 lipca 1892 w Zawierciu, tamże przynależny, wyznania rzym.-kat., nieżonaty, syn Konstantyna i Katarzyny Kocoń, uznany w myśl § 483, 485 a, c i d. M. St. G., z powodu rabunku za winnego i na śmierć przez powieszenie skazany.

Wyrok wykonano dnia 27 maja b. r.

Przestępca dopuścił się dwu napadów rabunkowych; przy dokonaniu drugiego posługiwał się bronią palną.

Wyroki.

1) Jan Kalwa robotnik fabryczny z przydomkiem »Stolke« z Lgoty gmina Rzerzuśnia został ska-

2. Juni l. J. vom Feldkriegsgerichte beim k. u. k. Kreiskommando in Miechów wegen des Verbrechens des vollbrachten Raubes, zum zehnjährigen schweren und verschärften Kerker verurteilt.

Kalwa hat am 13. April l. J. in Gesellschaft eines noch nicht ausgeforschten Raubgenossen die 60-jährige Bauerin Barbara Mańka in Poręba górna überfallen und ihr den Betrag von 20 Rubel geraubt.

2) Johann Bomba, Johann Guzik und Stanislaus Golek aus Rudno wurden mit Urteil des Gerichtes des k. u. k. Kreiskommandos in Miechów vom 7. Juni 1915 wegen Diebstahls einer Kuh beziehungsweise Mitschuld daran, Bomba und Guzik zu je 6, Golek zu 8 Monaten schweren und verschärften Kerkers verurteilt.

Raub in Pamięcice.

Am 14. April 1915 gegen 11 Uhr nachts wurde an der Sophie Chodór aus Pamięcice Gemeinde Pałecznica ein Raub verübt.

Zwei unbekannte Täter mit geschwärzten Gesichten und in Tücher eingewickelten Köpfen, von welchen einer mit einem Kochmesser bewaffnet war, drangen in das Haus der Sophie Chodór ein, wobei dem Stanislaus Chodór, Sohn der Sophie ein Schlag mit dem Messer ins Gesicht versetzt, und er dadurch leicht verletzt wurde.

Sodann haben die Täter der Beschädigten zwei Säcke Getreide und einen Bankhobel weggenommen und sind, das oben beschriebene Messer zurücklassend, verschwunden.

Ich fordere alle Gemeinden und sonstige Behörden und Kommanden sowie einzelne Personen auf, bei Ausforschung der genannten schweren Verbrecher behilflich zu sein und alle Daten, welche zur Aufgreifung derselben führen könnten, dem Kreiskommandogerichte oder der nächsten Behörde ehestens mitzuteilen.

Für die Aufgreifung eines jeden Täters wird eine Belohnung von 100 Kronen ausgesetzt.

Der k. u. k. Kreiskommandant

v. Mierka Oberst m. p.

zany dnia 2 czerwca b. r. wyrokiem sądu wojennego Komendy obwodowej w Miechowie na 10 lat ciężkiego, obostrzonego więzienia za popełnienie zbrodni rabunku.

Kalwa napadł dnia 13 kwietnia b. r. w towarzystwie niewyśledzonego jeszcze wspólnika na 60-letnią włościankę Barbarę Mańkę i zrabował jej kwotę 20 rubli.

2) Jan Bomba, Jan Guzik i Stanisław Golek zasądzeni wyrokiem sądu obwodowego w Miechowie z dnia 7 czerwca 1915 za kradzież krowy względnie współwinę w tej kradzieży, Bomba i Guzik po 6 miesięcy, Golek na 8 miesięcy ciężkiego obostrzonego więzienia.

Rabunek w Pamięcicach.

Dnia 14 kwietnia 1915 r. około godziny 11-tej w nocy popełniono w Pamięcicach gmina Pałecznica na wieśniaczce Zofii Chodór zbrodnię rabunku. Dwaj nieznani sprawcy z poczernionemi twarzami i poobwijanemi w chustki głowami, z których jeden uzbrojony był w wielki nóż kuchenny firmy »Bieńkowski w Warszawie«, wpadli do domu tejże wieśniaczki, przyczem jeden ze sprawców uderzył nożem w twarz syna tejże wieśniaczki Stanisława Chodóra i lekko go zranił, a następnie sprawcy zabrali 2 worki zboża, hebel stolarski i pozostawiwszy wyżej opisany nóż zbiegli.

Wzywam wszystkie gminy i inne władze i komendy jakoteż i pojedyncze osoby, aby przy wyśledzeniu wymienionych ciężkich zbrodniarzy były pomocnymi i o wszelkich danych, mogących dopomódz do przychwycenia tychże najspieszniej doniosły Sądowi obwodowemu lub najbliższej Władzy.

Za pochwycenie każdego sprawcy z osobna wyznacza się nagrodę 100 koron.

C. i k. Komendant Obwodu

Mierka pułkownik m. p.

Kraków. — Druk W. L. Anczyca i Sp.